

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Bona viduitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

reuocare: & tua nimia tristitia huic mortuo nihil proderis, & te ipsum pessima-
bis. *A* tristitia enim nimia festinat mors, & cooperit consumitque virtute, & cor-
dis flectit ceruicem, frangitque robur, cogita mortuum audire dicentem: me-
mor esto iudicii mei; sic enim breui erit tuum: mihi heri & tibi hodie. *C*onsolare il-
lum in exitu spiritus sui, & in requie mortui requiescere, fac memoriam eius, ne e-
uanescat, sed perpetuo duret.

*H*æc Spiritus sanctus per os huius Sapiētis, quæ magnis documentis
sunt referta, vt cum discretione ac moderatione fletus fiat ob illorum mor-
tem, quos valde diligimus, declinat tamen *duobus* extremis: altero eorum,
qui Stoicorum more; nec gemunt, nec sensus præbent indicium: quasi reli-
gioni tribuentes, si contra faciant, cum tamen magnam præbeant occasio-
nem contra ipsos murmurandi, ob neglecta amoris indicia in mortuum. *A*l-
terum extremum est eorum, qui flent nimium absque *defuncti* utilitate, &
cum detrimento *proprio*: proijcientes (vt vulgo dicitur) funem post vnam a-
missam, & periculo se exponentes ob nimiam suam tristitiam moriendi
cum eo, qui moritur. Medium autem inter hæc duo extrema tenendum est,
flendol scilicet *uno vel duobus diebus*: hoc est conuenienti tempore, iuxta me-
rita defuncti, & amorem ac obligationem, qua illi obstrictus eras; & iuxta
detrimentum, quod domui tuæ, aut Reipub. ex eius morte euenit, ob præ-
claras eius dotes.

*C*OGITA autem & agnosce, veram amicitiam in eo esse positam, vt illi, in
extremis laboranti assistas, consolando & animando eum, vt cum tranqui-
litate & solatio moriatur. Hoc est enim quod ait: *requiescere fac memoriam il-
lius*, spe scilicet bonorum æternorum: recipiens in te curam rerum eius tem-
poralium; & maximè, quæ ad animam pertinent: imò & sepulchri, in quo a-
liquid colloces, quod eius memoriam referat, ac exprimat, eum in modum
quo *iacob* erexit *titulum super sepulchrum Rachel*, pyramidem scilicet, aut
magnum alium lapidem, in quo esset *titulus monumenti Raebel*, vt eius me-
moria semper ibi permaneret; aut quod suadebat *Tobias*: *k panem & vinum
super sepulchram iusti constituendo*: vt hac oblatione memoriam eius conser-
ues eiusque animæ benè facias iuuando eam, vt à Purgatorio expedita, citi-
ùs ad æternam cæli requiem perueniat.

S. I. Bona Viduitatis.

*P*ROPOSITIS hætenus rationibus solatij, & illam addere licet, quæ
oritur ex status viduitatis præstantia: nam matrimonio per alterius
Coniugis mortem dissoluto, status succedit viduitatis: qui ob con-
tinentiam, quam profiteretur, excelsior est statu matrimonij, iuxta illud Apo-
stoli: *a quæ sub viro est mulier viuente viro alligata est legi: si autem mortuus*

Extrema
vitanda.

Medium
seruandum

i Gen. 25. 20
Vera amicitia
erga
mortuos.
k Tob. 4. 18.

a Rom. 2. 27

b I. Co. 7. 39 fuerit, vir eius, soluta est a lege viri, ut cui velit: nubat. b Beatior autē erit, si sic permanserit secundum meum consilium: puto autem quod & ego Spiritum Dei habeam, ut tale consilium dare possim. Idem autem intelligendum est de viro, mortua eius vxore.

Nuptia secunda licita.

c I. Co. 7. 9.

d I. Ti. 5. 14.

Quibus verbis duas veritates certissimas tanquam solida quædam fundamenta huius argumenti iecit Apostolus: prima est quod mortuo altero Coniugum, alter: qui superstes est, maneat ita liber, ut, si velit, licitè & liberè possit secundum contrahere matrimonium, sicut primum contraxit: nam solutis primis nuptijs nunquam Christus Dominus Noster, nec eius Ecclesia prohibuit secundas; & eadem ratione nec tertias, nec quartas, & reliquas quæ eadem ratione succederent. Imò idem Apostolus expressè dixit: *viduis*, non sentientibus in se virtutem & talentam ad se continentium, *ut nubere*. Melius est enim (inquit) nubere, quam vri. & viduis iunioribus, quæ versantur in periculo incontinentiæ, consulit, ut d nubant, nisi continentiæ voto se obstrinxissent.

Viduitas melior.

Li. 1 contra Iovinian.

Vidua labor duplex & premium.

SED hoc periculo è medio sublato, locum habet secunda veritas certissima, quòd ex se sit res gloriosior ac perfectior non adire secundas nuptias, sed per totam vitam in viduitate & continentia permanere. Quia hoc est magis conforme voluntati Dei, qui primum vinculum dissoluit: nam licet liberum eis reliquerit, alio vinculo se ligare, quasi carnis imbecillitati compatiens: simul tamen eandem libertatem illis reliquit, ut non transeuntes ad secundas nuptias recentis virtutis materiam haberent, qua renunciarent voluptatibus, quas prius fuerant experti: quamuis ad easdem pro suo libitu redire liceret. Deinde, cum dicit: *beatior fore viduam si sic permanserit*, insinuat propter temporaneam voluptatem, cui renunciat: obtenturam ipsam Spiritualem aliam multò excellentiorem. Et (ut Sanctus Hieronymus ait) quòd fructus sexagesimus trigessimum excedit, utpote duplo minorem; eò viduarum status præcellit statum Coniugum, qui est multò minus perfectus. Et quamuis soleat viduitas *duplicatos* habere labores, tam ob carnis pugnas: quia graue illi est ab expertis voluptatibus se continere; quarum memoria torquetur: tum propter afflictiones ac desolationes quas adfert secum solitudo, & humana desertio: sed duplicatis hisce laboribus duplicata etiam præmia respondent in hac vita, & futura: in hac enim vita liberat eas Deus à grauissimis matrimonij oneribus & simul eis fauet, tribuens Spiritus voluptates ac delicias, quæ cum statu virginitatis sunt coniunctæ, de quibus excellentijs ac meritis fusius agemus in Tomo sequenti. Ecclesia etiam ipsa semper ijs fauit, qui secundas nuptias non admittunt. Et viri, qui ad eas transeunt manent cum Nota Irregularitatis, aut inhabilitatis ad statum sacerdotalem, & reli-

quos

quos ordines illum precedentes, iuxta illud Apostoli: *e vnus vxoris vir*: eò quòd degenerarint à perfecta matrimonij significatione, vnione scilicet vnus Christi cum vna Ecclesia, cùm enim sacerdotium sit status ad eòd excellus ac purus, non sunt digni, qui ad illum admittantur, si indicia dederunt exigua ad eòd continentia, ad secundas transeuntes nuptias, & secundò ligates se vinculo, quòd iam Deus semel dissoluerat. Et eadem ratione vidua, quæ in primæua Ecclesia ad templi seruitia admittebantur, eandem conditione habere debebant: ita enim Apostolus: *vidua eligatur, non minus sexaginta annorum, quæ fuerit vnus viri vxor*, ac proinde quæ bis nupsissent, tanquam parum continentes, ab illis officijs excludebantur. Ne autem veræ vidua pauperes ac desertæ ad secundas nuptias transfirent, vt suæ paupertati consulerent, vehementer commendabant Apostoli, vt magna earum cura haberetur, ac propterea Apostolus discipulo suo Timotheo, qui Episcopus erat: *VIDVAS* (inquit) *honoranda, quæ veræ viduae sunt*: exhibens eis (vt S. Thomas declarat) *duplicem honorem, quem Deus iubebat parentibus exhiberi*: debitam scilicet *reuerentiam*, & *alimenta necessaria ad vitæ sustentationem*; ne animo deficiant; & videntes, se præteri ac deseri, retrocedant. Vidua (ait S. Ambrosius) non querat rationes, vt repetat nuptias. Nam si dicis te esse *solam*: castitas solitudinem querit; Christusque se comitem tibi præbebit. Si dicas, deesse tibi *intercessorem*, qui tua apud Iudicem agat negotia; & vereri te aduersarium, Deus erit tuus Iudex, aduocatus, & intercessor: is zelabit legem quam tulit, vt magna ratio habeatur causarum pupillorum & viduarum. Dices te non habere *patrimonium*: bonum patrimonium est continentia, quæ magis absoluta Domina est, eius quod habet, quam sit cõiugata. Si dicas te *filios* habere, ac proinde aliquo indigere, qui te in eorum educatione iuuet: ne tamen dicas, sic te consulere liberis, quibus matrem eripis. Si proprios habes hæredes, cur alios quaris? attende, importunã esse pietatem, timere primi mariti filios amare; & occasionem esse discordiæ amorem, quem ipsa natura indidit. Quid autem est alios filios generare, nisi spoliare priores officijs pietatis, & necessitatis subsidijs? quod si dicas te *filios non habere*, ac propterea velle iterum nubere, vt habere possis: vnde scis, id tibi in secundo matrimonio euenturum, quod in primo non contingit: siue quod Deus tibi eos *deneget*, siue quod semel datos *auferat*: puniendo te aut sterilitate, aut orbitate. Hæc summam ex S. Ambrosio, cuius mens & intentio nõ fuit, secundas nuptias damnare; sed exhortari viduas, ne absq; graui necessitate eas inueant; sed liberatatem suam seruent, in quam Deus illas asseruit: vt omnem cogitationem & curam, quam vt marito placerent, adhibeant; nunc adhibeant, vt placeant sponso cælesti, familiariter cum eo per exercitia orationis agendo, vt proximo capite dicitur.

c. 1. Tim. 3.
12.
Bigamia
irregulari-
tas.

Et. Tim. 5. 9

g. 1. Tim. 5. 3.
Vidua ho-
noranda.

L. de viduis
c. S. Hiero.
epist. ad Eu-
riam c. 6.

cc
cc
cc
Tentationes
contra vi-
ditatem.

cc
cc

Viduitas
suadetur,
non praci-
tur.